

Donostia, 2015eko azaroaren 20a

IDAZKARI NAGUSIARI

KONTROL MOZIOA, ENTZUNEZKO IRISGARRITASUNA DELA ETA

Amaitzen duen irabazi Donostia udal taldearen bozeramaileak, Udalbatzaren Organo Araudiko 98. artikulua oinarri, KONTROL MOZIO hau aurkezten du, Pertsonentzako Zerbitzuen Batzordean entzunezko irisgarritasunaren inguruan egindako interpelazioaren ondorioz.

JUSTIFIKAZIOA

Konstituzioko 1. artikulua herritar guztien berdintasuna eta askatasuna ezartzen du, zuzenbideko estatu sozial eta demokratikoaren barruan. 9.2 artikulua dio botere publikoei dagokiela inguruabar zehatzak sustatzea gizabanakoaren eta berak osatzen dituen taldeen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izan daitezen; oztopoak kentzea, horiek haien osotasuna eragotzi edo zailtzen badute; eta herritar guztien parte-hartzea erraztea, bai bizitza politikoan, baita ekonomia, kultura eta gizarte bizitzan ere. Azkenik, Konstituzioaren 49. artikulua behartu egiten ditu botere publikoak aurreneurri, tratamendu, bizkortze eta gizarteratze politika bat egitera desgaitasunen bat duten pertsonentzat, horiei behar duten arreta berezia ematera, bai eta bereziki babestera ere, Konstituzioko lehenengo tituluak herritar guztiei ematen dizkien eskubideak egikaritu ahal izateko.

Nazioartean, desgaitasun politiken ikuspegia aldatu egin da. 2006ko abenduaren 13an, Nazio Batzuen Batzar Nagusiak (NBE) Desgaitasunen bat duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioa eta haren aukerako protokoloa onartu zituen. Espainiako estatuak berretsi egin zuen konbentzio hura eta 2008ko apirilaren 2an argitaratu zuen BOEn. Haren arabera, sustatu, babestu eta ziurtatu egingo da desgaitasunen bat duten pertsonen oinarriko giza eskubideak eta askatasunak besteen baldintza berberetan erabiltzea, eta haien duintasunarekiko errespetua ere sustatuko da. Bestalde, konbentzioak dio bidezko neurriak hartu behar direla desgaitasunen bat duten pertsonen besteen baldintza berberetan izan dezaten sarbidea ingurune fisikora, garraiora, informaziora eta komunikaziora, azken horiek ulertuta adierazpen eta iritzi askatasunaren hedapen eta informaziorako sarbide gisa.

Europar Batasunak ere, Desgaitasunari buruzko Europar Estrategia 2010-2020 prestatu zuen, desgaitasunen bat duen edonork erabili ahal izan ditzan bere eskubideak eta bete-betean parte hartu

ahal izan dezan Europako ekonomian eta gizartean. Hori dela eta, funtsezko zortzi jardun eremu identifikatzen ditu estrategiak; horietan lehena da ondasun eta zerbitzuak irisgarri izatea, batez ere zerbitzu publikoak, bai eta desgaitasunen bat duten pertsonen laguntzeko gailuak erabiltzea ere.

2011ko abuztuaren 1eko 26/2011 Legeak, araudia desgaitasunen bat duten pertsonen eskubideei buruzko nazioarteko konbentzioaren arabera egokitzen duenak, bultzada irmo eta berritzaile bat eman zion joera hari, hau da, halako pertsonen eskubideak babesteari, haien bizitzaren alderdi guztietan, hala pertsonalean nola kolektiboan, erabakiak hartzen laguntzeari, autonomia pertsonal desinstituzionalizatuaren bidean aurrera egiteari eta bereizkeriarik gabeko gizarte erabat inklusibo bat bermatzeari.

Bizitza bete bat izateko nahiak eta pertsona gisa errealizatzeko beharrak mugitzen du pertsona oro, baina gurari horiek ezin dira gogobete, askatasunerako, berdintasunerako eta duintasunerako eskubideak murriztuta badaude edo ez ikusi egiten bazaie. Egoera horrexetan dira, oraindik ere, desgaitasunen bat duten emakume eta gizonak; izan ere, nahiz eta gizartean lorpen ezin ukatuzkoak izan diren, mugatuta dauzkate eskubide horiek ingurune, prozesu edo zerbitzuak eskuratu edo erabiltzeko orduan, ez direlako sortu haien behar bereziak kontuan hartuta, edo bereziki murriztaile suertatzen zaizkielako haietan parte hartzeko.

Euskal Autonomia Erkidegoan, 2000. urtean onartu zen Irisgarritasunaren Legea, eta estatuan, berriz, 27/2007 Legea onartu zen, Espainiako zeinuen hizkuntzak aintzat hartzen dituen eta gorren, entzumen urritasunen bat dutenen eta itu-gorren ahozko komunikazioari laguntzeko baliabideak arautzen dituen. Hortaz, erakundeek antolatutako ekitaldi publikoek (kongresuak, batzorde txostengileak, hitzaldiak, antzerkiak, kontzertuak eta antzekoak) egokituta egon behar dute pertsona horientzat eta, hala, denentzat irisgarri izan.

Hori dela eta, hauxe da gure

KONTROL MOZIOA

1. Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio udal Gobernuari sina dezala lankidetzaren hitzarmen bat Euskal Gorrak Pertsona Gorren Elkartearen Euskal Federazioarekin, hala eskatzen duten gor edo gor-itsuentzat keinu hizkuntzako interprete zerbitzua izan dadin Udalarekin edo haren mendeko erakundeekin zerikusia duten jardueretan.

Amaia Martin,

Irabazi Donostia udal taldearen bozeramailea.